DEO OPTIMO MAXIMO
UNI ET TRINO,
VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,*
QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis trigesimâ mensis Januarii, anno Domini M. DCC. LXXII.

M. FRANCISCO THIERY, Regis è salubri Consilio, Regii Medicorum Collegii Nanceii Socio honorario, Regiæque ejusdem civitatis Scientiarum & humaniorum Litterarum Academiæ, nec-non Biterrensis, Doctore Medico, Præside.

An inveteratis alvi fluxibus SIMAROUBA?

I.

QUANTA alvi fluxuum, tanta illos medicandi methodorum varietas. Morbi quidem vulgares inter cæteros, ac in principiis leves. Undè tamen tam crebrò ingravescunt? quòve fit ut queis tot salubria celebrantur auxilia, plerumque vel efficacioribus non cedant? Si à proximiori causâ rectam curationis rationem petis, nulla videtur simplicior stomachi primùm, dein intestinorum, functionis læsio: utri tamen ab excretorum naturâ exploratæ occurrere nitaris, votis sæpè cura non respondet. Nunc ex indigestis excretionibus Cœliacum tibi curandum judicas affectum; at incassùm sæpiùs stomachica cardiacis, stomachicis absorbentia vicissim subministrabis. Nunc albicante dejectorum colore Lientericum, ob clausa vasorum lacteorum ac lymphaticorum ora, te suspicantem morbum fallunt mista anodynis aperientia. Si ex veterascente crudi ac serosi humoris fluxu pertinacem Diarrhœam stomachum simul ac intestina afficientem agnoscis, an ei certò anocatharticis narcoticisque medeberis? Frequentemve ipsam furentis per intestina bilis excretionem, an acidula oleosis obtusa securè compescuisse expertus es? Non torminosæ cruoris ex intestino profluentis eruptiones mucum tenacem tingentes, quæ Dysenteriæ nomen audiunt, statim aut lenientibus, aut incidentibus, aut purgantibus, vomitoriis, ipsâque radice Brasilianâ sedantur. Nec de continuæ humorum carnis loturam referentium evacuationis, licet absque doloribus Hepaticum fluxum nuncupatæ curâ amaris balsamicisque medicamentis, aquisve mineralibus susceptâ tibi plaudes. Extremum mali discrimen, diuturnitas: principiis non obstitisse peccatum grave fuit atrocibus symptomatibus luendum. Nutritio primùm succo defraudatum corpus emaciatur, colliquantur carnes, vires deficiunt, hinc acriori crudoque affluente excremento interior intestini membrana excoriatur, pungitivus urget interdùm dolor, frequens inanisque instat dejiciendi cupiditas, succedit abdominis tensio, vomitus, urinæ sufflaminatio, hydrops, femorum ac pedum intumescentia, frigus, deliria, spasmata & singultus proximæ certiorisque mortis nuntii.

I I.

A minùs cognitâ labis causâ, tota ægritudo, omne periculum pendet, undè salubriorum medicaminum fallax experientia. Errori occurrendum; illius originem non tam à pravâ alimentorum naturâ aut digestione ac chylosi vitiatis, quàm à præternaturali fibrarum intesti-

* *Auctore* M. ANTONIO DE JUSSIEU, *anno* 1730.

nalium motu petamus. Qui ſpaſmodicus in capitis, abdominis, artuum muſculis tot varias morborum larvas induit, an non & inteſtina valet afficere? Quidni cùm ficta ſit in ſpiras fibroſæ eorum membranæ ſubſtantia, faciliùs huic motui non erit obnoxia? an quia obſcurè fit, oculiſque non ſubjacet, ideò incertior? qui motus ſpontè propellendis inferiùs excrementis æquâ vibratione conſtat, num frequenter ac irregulariter non peragi poteſt? id inſolitæ & repetitæ excretiones indicant, tormina teneſmuſque ipſe arguunt. Si ob ignotam Phyſiologis ſucci nervei naturam, motuum alias corporis partes convulſivè afficientium cauſam explanare antiquus labor fuit, inteſtina torquentium non minor eſt. Unum ſufficit parem eſſe ab hoc frequentiori, irregularique motu ſymptomatum rationem. Aſpice ut in Epilepticis ab effræni alternâque nervorum diſtenſione & atoniâ, omnis generis excrementa invitè eliminantur! Cerne, ut in ſingularibus oculi vel ſtomachi, vel uteri fibrarum ſpaſmis lachrymæ ultrò fluunt, alimenta, ipſe ſtomachalis ſuccus evomuntur, & fluor albus exprimitur! ſic durante aut renovato inteſtinorum ſpaſmo, compreſſæ eorum glandulæ exſudant mucum ſtatim cæteris cum humoribus excrementitiis violenter protruſum miſcendum. Sanguine tunc copioſiùs ad læſam illorum aliquam partem appellente ibique hærente, tenuicula ejus vaſa liquore quaſi à ſyphone anatomico injecto diſtenta tument, phænomeνων in diſſectis dyſentericorum cadaveribus obſervatum, aliud irritamenti genus convulſivo ſuperadditum ægritudinem diutiùs protrahens. Spaſmum inteſtinalem his characteribus non agnoſcis? novum ſume ex aliarum partium motus convulſivos curandi ratione argumentum. Quibus hi ſedantur medicaminibus? anodynis, tenſionem ſolventibus, dolorem lenientibus, non fortiorum narcoticorum velut opii more, ſed temperatioribus quibus antiſpaſmodicum nomen datum fuit: quæ ſi præternaturalem hunc inteſtinorum motum pariter compeſcunt, vera certioraque inveterati alvi fluxûs erunt remedia.

I I I.

INSANABILEM tamen morbum dicere pudebit cui debellando medicaminum myriades dicatæ ſunt; vel deſperatos non orco dabimus ægros ſemeſtri, annalli, biennalique ſeroſi aut ſanguinolenti humoris biliſve fluxu laborantes, dum nulla eſt antiquorum recentiorumque Botanicorum pagina quæ alvum ſiſtentibus aut antidyſentericis non abundet: tantam nihilominùs inter remediorum copiam ſalubrius unum præ cæteris veteris ævi Medicos celebrâſſe nemo dubitat, neſcio quo fato temporis ſucceſſu deperditum. Hoc Dioſcorides, Plinius, Galenus & Serapio Macerem unanimi conſenſu appellant, corticem arboris in Barbariâ, ut aiunt, ætâte ſuâ creſcentis. Illum eumdem admirandæ virtutis inter exotica, Europæorum commodo, recèns reperta in Malabaricis oris & ſanctæ Crucis inſulâ Indiæ Orientalis, Garcias ab horto & Chriſtophorus à Coſta commemorant, paris, ut narravêre antiquiores, efficaciæ contra cruentas alvi excretiones, teſtes oculati. Talem Hiſpali Monardus, & apud Batavos Cluſius ſimili in cortice ex his ſibi regionibus allato admirati ſunt. Huic etiam ferè omninò ſimillimum nobis Guiana præbet, corticem nempè arboris SIMAROUBA (1) apud incolas dictæ; ut Macer, ſic ille nobis eſt exoticus; parem jamdudùm apud nos, quàm apud Guianenſes, effectum conſtanter præſtat; color ei ex albo flaveſcens, nullus odor, ſapor ſubamarus, lenteſcentibus fibris conſtans, candido, leviſſimo inſipidoque radicum, ſtipitum truncique ligno hærens à quo facilè ſeparatur. Decoctus primùm ad unciam aut ſemiſſem in minimâ aquæ copiâ, ſic apud nos ut in Guianâ propinatus, vomitus ſæpè incommodoſque

(1) Excelſæ illius arboris, apice tantùm ramoſæ, folia ſunt alterna, pinnata, foliolis ovatis, integris, alternatim coſtæ in acumen oblongum deſinenti utrinque annexis; flores maſculi & feminei, ſimul in eâdem paniculâ tum axillari, tum terminali. Maſculum florem conſtituunt petala quinque albicantia, calyci monophyllo quinquedentato inſerta ad ambitum diſci cui germen ſterile imponitur; ſtamina decem diſco inſidentia; ſquamulæ totidem baſi ſtaminum intùs adnatæ. Femineo flori calix idem, eadem corolla; ſtamina deſunt, non tamen ſquamulæ; piſtillum è germinibus quinque compoſitum unicus ſuperat ſtylus quinqueſtriatus, in ſtigmata quinque deſinens; diſſident ab invicem germina, & in totidem drupas olivæformes, teſtâ fragili monoſpermâ fœtas, receptaculo carnoſo orbiculato lateraliter infixas abeunt. Hunc Simaroubæ characterem obſervavit D. FUSÉE AUBLET Botaniſta ſtudioſus, qui Regio juſſu ignotas Guianæ plantas perquiſivit, deſcripſitque ſedulò; eas iconibus expreſſas in optimo opere mox promulgabit.

ferè ſemper ſudores, & majora nonnunquam feri ſanguiniſque profluvia promovit, quo factum eſt ut pænè oblivioni datum ſit; ſed correctis doſibus experientia rerum magiſtra ſalubritatis punctum attigit. Corticis minutim ſecti drachmas duas in aquæ libris duabus ad tertiæ humiditatis conſumptionem decoque, decocti in doſes quatuor diviſi unam tertiâ quâque horâ tepidam propina, vel corticis aut ligni pulveratorum drachmam ſemiſſem in aquæ puræ unciis duabus dilutam, aut cum adianti ſyrupo in bolum redactam pro unâ doſi, horâ opportunâ præbe, repetitis hujus medicaminis ſub quâlibet formâ doſibus ad integram uſque ſanationem. Perficitur illa abſque ullo decocti potûs faſtidio, ullâ per vomitum, vel per ſeceſſum evacuatione; ſedantur tamen unius diei ſpatio dolorum cruciatus, redit citò ſomnus, urinæ fiunt copioſiores & limpidæ, rariores evadunt evacuationes, fæcum odor fœtidus ceſſat, color immutatur, è liquidis incraſſeſcunt, cibos æger appetit, & brevì reficitur.

IV.

ADMIRANDÆ virtutis cauſam ſiſcitaris; in ipſâ Guianei corticis cum ſpaſmodici inteſtinorum motûs ratione reperies. Hic præternaturalis habetur, nonniſi quia vel citatior, vel irregularis, nec voluntati obtemperat, mero ſucci nervei vitio, cujus non modò depravationem corrigendi, ſed & motûs frequentiam coërcendi gummi-reſinoſæ Simaroubæ partes vim habent. Quid contra morbi ſacri, hyſtericæ & melancholicæ affectionum convulſivos motus aliud præſtare valent celebrata medicamenta Viſci arborum, Pœoniæ, Aparines ac Gallii pulveres aut decocta? Quòve tendunt leviter narcotica, Croci filamenta, Cynogloſſi radix, Lactucæ ſylveſtris folia, Papaverum capita, & Hyoſcyami albi ſemina? ſi convulſivos illa cæterarum corporis partium motus ſiſtant, quidnì & inteſtinorum? id Simaroubæ peculiare eſt præ cæteris, ut dum illa convulſivos motus curant, functiones alias lædant; his ſalvis, illos ſolus Guianeus cortex ſanat: imò dum inteſtinis in decocto propinatus balſamum ſuppeditat, ſtomachum etiam immoderatis alvi fluxibus debilitatum corroborat, ciborum appetentiam excitat, eorumque digeſtioni amaris, inciſiviſque partibus favet, necnon & eroſæ inteſtinorum membranæ interiori ſublatum ab acrioribus excrementis mucum reſtituit. Novo ergo efficaciſſimoque medicamine ſimplicium claſſis hoc cortice locupletior fiet, cùm ſingulari virtute antiſpaſmodicâ, ſtomachicâ, narcoticâve vulgaria præcellat, cùm aſtringentia longè ſuperet, quæ non impunè fluentibus hæmorrhoidibus aut mulierum catameniis interiùs præbentur, feliciterque hauſto Simaroubæ decocto, ceſſante noxio alvi fluxu evacuanda, fluentiaque cætera liberè ac ſecurè eliminentur; undè & antihyſtericâ vi plerumque pollere pluribus experimentis probatum eſt. Abſit tamen ne Empiricorum more hoc unicum efficax certò remedium univerſi generis alvi fluxibus, convulſiviſque motibus pronuntiemus: cùm ſerobilioſas, mucoſas, ſanguinolentaſque ex cancroſo inteſtinali ulcere, ex pulmonum abdominiſque abſceſſu, ex obſtructis ſcirrhoſiſve meſenterii glandulis excretiones, vel prorsùs inſanabiles, vel Simaroubæ uſu non debellandos bonâ fide agnoſcamus. Naturali medicaminis efficaciæ unum addamus ad perfectam ægri curationem obſervandum neceſſariò, nempè & in ejus quâcumque aliâ inveteratâ excretione uſu applicando prudentiam, & in arboris cortice aut ligno eligendo, & in eo decocti vel pulveris formâ adminiſtrando, pro variâ ægrorum ægritudinumque ratione, necnon de doſi præfiniendâ temerè non ſtatuendum, cùm evacuatis jam ſtomachi primarumque viarum ſordibus factum mitius malum ſemidrachmæ ligni pulverati uni vel alteri doſi quandoque cedat, & contrà accedente cacochymiâ ad ſæva morbi ſymptomata nonniſi pluribus repetitis decocti corticis doſibus vincatur.

V.

PRÆSENTANEORUM medicaminum ea eſt ſors, ut in ſcenam medicam vix prolata innumeris telis oppugnentur; patentis efficaciæ laus perſæpè ſubdolis rationibus minuitur: ſic non ſine convitiis Cortex Peruvianus in ſimplicium medicamentorum familiam aſcribi meruit. Cognitâ jam Ipecacuanhæ virtute, ſi non utilem, tantùm ſaltem ei ſuccedaneum concedunt eſſe Simaroubam, nullo utriuſque facto agendi diſcrimine, nullâque obſervatâ alvi fluxuum differentiâ. Dyſenterias vel ab infarcto ſtomacho, vel ab obſtructis meſenterii aut inteſtinorum glandulis excretiones vomitu curare Braſilianæ radici detur; cortici Guianeo ſeroſobilioſos, ſanguinolentos, mucoſoſque alvi fluxus à continuo inteſtinorum convulſivo motu inveteraſcentes, illæſâ ſtomachi functione & abſque morſu ſedando ſanare concedatur. Spaſmodicis

inteſtina motibus affici poſſe quis neget, frequenti excretorum præcipitatione, viſcerum torminibus, recti teneſmo, ſymptomatumque ſubitâ poſt hauſtum medicaminis anodyni potum ceſſatione convincatur, ſi novam hanc proximam diarrhoeæ fluxûſque hepatici cauſam agnoſcere nemini non licet; quidni ſoli exotico medicamini tribuendum, quod à noſtratibus antiſpaſmodicis obtineri pariter non poterit? horum uſu levamen certò, rarò ſanationem perfectam conſequeris: horum inefficacia remedium præſtantiori virtute præditum deſiderari hactenùs probavit. Nec primæ, nec alteri, nec tertiæ doſi nonnunquam malum cedere objicient fortè, nonnullaque aliquoties redire morbi ſymptomata, ac indureſcentia, curationis initio, excrementa interdùm adhuc liqueſcere & cruentari: quid hâc in re occurrit, quod in probatiſſimi cujuſcunque remedii uſu non accidat, ſi abſque regimine adminiſtretur? & licet unicâ Guianei corticis decocti aut pulveris doſi etiam rebelles diarrhoeas ſanatas eſſe compertum ſit, nùm minoris ideò habendus, ſi nonniſi aliquandò quartæ aut ſextæ doſis portione morbum vicerit? Diarrhoeâ aut dyſenteriâ pluribus à menſibus vel ab annis laborantium majorem numerum hoc medicamine incolumitatem citiùs certiùſque quàm ab ullo quolibet alio recuperâſſe ſufficit, idque abſque ullo faſtidio, ſalvis cæteris functionibus, & ſine ullo futuri aliûs incommodi periculo.

Ergo inveteratis alvi fluxibus SIMAROUBA.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Ludovicus-Gilbertus BOYROT DE JONCHERES.

M. Coſma-Auguſtinus LEZURIER.

M. Paulus-Jacobus MALOUIN, *Medicinæ Profeſſor Regius, &c.*

M. Carolus SALLIN.

M. Nicolaus JEANROY, *Chirurgiæ Latino idiomate Profeſſor, Regii Medicorum Collegii Nanceianorum Socius honorarius.*

M. Bernardus DE JUSSIEU, *Regi à Conſiliis & Secretis, Regiæ Scientiarum Academiæ, Regiæque Societatis Londinenſis Socius & in Horto Regio Botanices Prodemonſtrator.*

M. Simon VACHER, *Regis exercituum in Inſulâ Corſicâ Medicus.*

M. Auguſtinus ROUX, *Regiæ Societatis Rei Agrariæ, necnon Regiæ Scientiarum Academiæ Burdigalenſis Socius.*

M. Guillelmus-Joſephus DE L'EPINE, *Antiquus Facultatis Decanus.*

Proponebat Pariſiis ANTONIUS-LAURENTIUS DE JUSSIEU, Lugdunæus, Doctor Medicus Remenſis, Lugdunenſis Academiæ Socius, necnon Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Pariſienſis Baccalaureus, A. R. S. H. 1772. A SEXTA AD MERIDIEM.

Typis *Quillau*, Univerſitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1772.